

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/57922
5299

GÜNLÜDÜR

Sayı : 64272063-610-137053

Konu : Yazılı Soru Önergesi (7-57922)

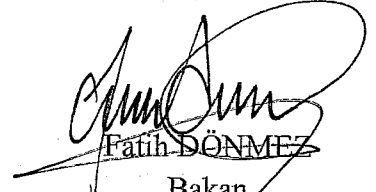
10-08-2022

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 31.01.2022 tarihli ve E-43452547-120.07-0955819 sayılı yazınız.

Trabzon Milletvekili Sayın Hüseyin ÖRS 'ün tarafıma tevcih ettiği 7/57922 esas numaralı yazılı soru önergesi, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği ekte cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Fatih DÖNMEZ
Bakan

Ek: Önerge Cevabı (3 Sayfa)

TRABZON MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSEYİN ÖRS'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGELERİNE İLİŞKİN CEVAPLAR

DÖNEM
27/5

ESAS NO
7/57922

5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu'na göre akaryakıt fiyatları 01/01/2005 tarihinden itibaren en yakın erişilebilir dünya serbest piyasa oluşumu dikkate alınarak serbest piyasa koşullarına göre oluşmakta olup, rafineri fiyatlarının endeksle oluşturulması, dağıtıcı ve nakliye paylarının tavanı gibi fiyatların dolaylı veya dolaysız olarak kamu tarafından belirlenmesine ilişkin uygulamalar sona erdirilmiştir. Ayrıca akaryakıt fiyatları, uluslararası ham petrol fiyatındaki değişimlerden etkilenmekle birlikte, fiyatların oluşumuna etki eden birçok faktörün de bu süreçte rol oynadığı bilinmektedir. Uluslararası ham petrol fiyatı, benzin ve motorin gibi ürünlerin kendi arz-taleplerinin yanı sıra navlun bedeli, döviz kuru, ülkelerin mevzuatlarına göre gümrük vergileri, ÖTV ve KDV gibi diğer vergileme unsurlarının yanında tarafların özel hukuk hükümleri çerçevesinde aralarındaki anlaşmalar ile belirli bir zamandaki dönemsel gelişmeler de fiyat oluşumuna etki edebilmektedir.

Doğal gaz satış fiyatlarının oluşumu ile ilgili olarak;

4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanunu'nun perakende satış tarifelerine ilişkin 11'inci maddesinde; *"Dağıtım şirketinin birim gaz alım fiyatı, birim hizmet bedeli, amortisman bedelleri ve diğer faktörlerden meydana gelecek olan perakende satış fiyatları ve tarife esasları Kurumca (EPDK) belirlenir."* hükmü yer almakta olup, mezkur hükme göre şehir içi dağıtım şirketlerinin abonelerine yaptıkları satışlarda uygulanmakta olan perakende satış fiyatları, birim gaz alım bedeli ve sistem kullanım bedelinden oluşmaktadır. Bu bileşenlerden "sistem kullanım bedeli" EPDK tarafından belirlenerek ilan edilirken, perakende satış fiyatının diğer faktörü olan "birim gaz alım bedeli" ise toptan satış şirketlerinin dağıtım şirketlerine uyguladıkları toptan satış fiyatına göre belirlenmektedir.

Bu çerçevede halihazırda piyasada hâkim durumda olan Boru Hatları ile Petrol Taşıma A.Ş. (BOTAS) tarafından toptan satış fiyatı belirlenirken tamamına yakını ithal edilen doğal gazın piyasa koşulları, piyasa fiyat istikrarı, EPDK'nın tarife ile ilgili kararları ile alım, satım ve işletme giderleri dikkate alınmaktadır. Yanı sıra doğal gaz alım maliyetlerini doğrudan etkileyen uluslararası hub fiyatları, petrol ve petrol türevleri fiyatlarındaki değişim ile döviz kurundaki değişimler de doğal gaz satış fiyatlarının belirlenmesinde etken olmaktadır. Tüm bu bileşenlerin denkleme dahil edilmesi suretiyle yapılan değerlendirmeler çerçevesinde fiyatlar mümkün olan en makul seviyede belirlenmektedir.

Elektrik tarifi ise aktif enerji maliyeti, elektriğin üretim tesisinden son kullanıcıya kadar aktarılması için oluşan iletim ve dağıtım maliyetleri ile perakende satış hizmeti faaliyetinin yürütülmesi kapsamındaki maliyetlerden müteşekkildir. Perakende elektrik satış tarifesinin belirlenmesinde tarife konusu faaliyetlerle ilgili tüm maliyetlerin mevzuat gereği dikkate alınması gerekmekte olup, bu maliyetlerde gerçekleşen artışların/azalışların doğal sonucu olarak perakende satış tarifelerinde artışlar/azalışlar gerçekleşmektedir.

Enerji kaynaklarımızı verimli ve çevreye duyarlı şekilde değerlendirerek ülke refahına en yüksek katkıyı sağlama misyonu çerçevesinde, enerjide ithalat bağımlılığını azaltma adına yerli ve yenilenebilir kaynaklarımızdan maksimum seviyede faydalanarak elektriğin kaliteli, sürekli, uygun maliyetli ve çevreye duyarlı bir şekilde tüketicilerin kullanımına sunulması doğrultusunda politikalar benimsenmiş, benimsenen bu politikaların başarılı şekilde hayata geçirilmesiyle de özellikle son yıllarda yenilenebilir enerji kaynaklı elektrik üretim kapasitemizde kayda değer bir ilerleme kaydedilmiştir. Bu çerçevede 2021 yılı sonu itibarıyla 99.820 MW olan elektrik kurulu gücümüzün %65,1'i yerli, %53,7'lik kısmı ise yenilenebilir enerji kaynaklı olup, ülkemiz bugün sahip olduğu bu toplam yenilenebilir enerji kurulu gücüyle Avrupa'da beşinci, dünyada on ikinci sırada yer almaktadır. Aynı hedef doğrultusunda 2020 ve 2021 yılında devreye alınan kurulu gücümüzün neredeyse tamamı yenilenebilir enerji kaynaklıdır ve sadece 2020 yılında devreye alınan yenilenebilir enerji kurulu gücümüz 24 Avrupa ülkesinin toplam yenilenebilir enerji kurulu gücünden fazladır.

Milli Enerji ve Maden Politikası doğrultusundaki yenilenebilir enerji politikaları kapsamında YEKA modelleri uygulanmaya başlanmış ve bu doğrultuda şimdiye kadar 2.850 MW rüzgâr, 2.300 MW

güneş enerjisine dayalı olmak üzere toplam 5.150 MW büyüklüğünde YEKA yarışmaları gerçekleştirilmiştir. Bundan sonraki süreçte de, artan elektrik enerjisi talep ihtiyacının karşılanması ve elektrik üretimi içindeki yenilenebilir enerji payının artırılması amacıyla YEKA-GES ve YEKA-RES yarışmalarının yapılması hedeflenmektedir. Halen yarışması devam edenleri de dikkate aldığımızda YEKA modeli ile toplamda 7.050 MW'lık bir portföy oluşturulacaktır. Bunlara ek olarak, lisanssız elektrik üretimi ile ilgili yapılan mevzuat düzenlemeleri neticesinde yenilenebilir enerji potansiyelimizden maksimum seviyede faydalanabilmek adına gerekli çalışmalar gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca, Akkuyu Nükleer Güç Santralinin 2023 yılında devreye alınmasıyla birlikte kaynak çeşitliliğinde ve kurulu güç kapasitesinin gelişiminde önemli bir adım atılmış olacaktır.

Son dönemde uluslararası piyasalardaki enerji fiyatlarında meydana gelen büyük artışların vatandaşlarımıza daha az yansıtılması için ilk kademede elektrik maliyetinin yarısı, doğal gazda ise maliyetinin dörtte üçünden fazlası devletimiz tarafından üstlenilmekte olup, şu an ülkemiz Avrupa'da 2022 Mayıs ayı fiyatlarıyla konutta en ucuz elektrik fiyatı uygulayan ikinci, doğal gazda ise en ucuz ülkedir. Vatandaşlarımızın bu süreçten en asgari düzeyde etkilenmesi ve arz güvenliğinin kesintisiz sağlanması için tüm önlemler alınmaktadır.

Mesken abone grubu kapsamında elektrik tüketim miktarları çok sayıda değişkenden etkilendiği için gerçekleşen mesken abone grubu ortalama tüketim verileri baz alınarak bir düzenleme yapılmış, bu çerçevede kademeli tarife uygulamasının temel amacı olan "verimlilik" ve "çok tüketenin sebep olduğu maliyete katlanması" ilkesi doğrultusunda günlük 5 kWh tüketim kademesi belirlenerek toplam mesken tüketiminin %70'inin düşük kademede kalması sağlanmıştır. Takip eden süreçte ise tüketici talepleri doğrultusunda söz konusu kademe miktarı ilk önce 01/02/2022 tarihinden itibaren günlük 7 kWh'e, daha sonra 28/02/2022 tarihli Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu kararı çerçevesinde 01/03/2022 tarihinden geçerli olmak üzere günlük 8 kWh'e çıkarılarak toplam mesken tüketiminin %80'inden fazlasının düşük kademede kalması sağlanmıştır. Mezkûr Kurul Kararı çerçevesinde ayrıca tüm abone grupları için düşük kademe miktarının aşılması halinde sadece düşük kademe miktarını aşan tüketimlere aşan miktar oranında yüksek kademeli tarife uygulanması sağlanarak tüketimin tamamına yüksek kademe tarifesi uygulanmasının önüne geçilmiştir.

Yapılan bu düzenlemelerin yanında tüketicilerin korunmasına yönelik olarak; 01.03.2022 tarih ve 5249 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararıyla mesken ve tarımsal sulama abone grupları için KDV oranı yüzde 18'den yüzde 8'e indirilmiştir. Bu kapsamda Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı tarafından belirlenen şartlar doğrultusunda 2.140.000 haneye 150 kWh'e kadar elektrik tüketim desteği sağlanmakta olup, bu rakamın 4 milyon haneye çıkarılması hedeflenmektedir.

6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun (Kanun) 15'inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan hüküm uyarınca, elektrik dağıtım şirketlerinin denetimine ilişkin yetki Bakanlığımızca Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) ve Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğüne (TEDAŞ) devredilmiş olup, bu kapsamdaki iş ve işlemler halen EPDK ve TEDAŞ tarafından yapılmakta olup, yine aynı Kanun hükümleri kapsamında gerekli yaptırım ve işlemler Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından karara bağlanılmaktadır.

Lisanslarında belirtilen bölgede dağıtım hizmeti veren elektrik dağıtım şirketleri, 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu'nun 15 inci maddesi kapsamında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından verilen yetkiye dayanarak, denetim konularına göre, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.(TEDAŞ) ve/veya Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından periyodik veya kısmi olarak denetlenmekte, icra edilen denetimler neticesinde tanzim edilen inceleme ve denetim raporları Bakanlığa sunulmaktadır. Bakanlık tarafından EPDK'ya gönderilen söz konusu raporlar 6446 sayılı Kanun ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılmış olan ikincil mevzuat kapsamında incelenmekte, tespitlerin niteliğine göre gerekli işlemler tesis edilmekte; soruşturma gerektirir nitelikteki tespitlere ilişkin yürütülen

**TRABZON MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSEYİN ÖRS'ÜN
YAZILI SORU ÖNERGELERİNE İLİŞKİN CEVAPLAR**

**DÖNEM
27/5**

**ESAS NO
7/57922**

soruşturmalar neticesinde mevzuata aykırı faaliyetleri sabit görülen elektrik dağıtım şirketleri hakkında 6446 sayılı Kanun'un 16 ncı maddesi uyarınca idari yaptırımlar uygulanmaktadır.

Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliğinin 32 nci maddesinde yer alan *"Sayaçlar, en az 25 en fazla 35 günlük dönemlerle dağıtım şirketi tarafından her takvim ayında bir defa okunur. Bu okuma aylık okuma olarak değerlendirilir."* hükmü kapsamında, istisnai haller hariç olmak üzere 25-35 günlük dönemler halinde sayaç okuması yapılmaktadır.

31/12/2015 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslar'da yer alan kısıt ve kademeli tarife uygulaması ile ilgili olarak EPDK'nın <https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/5-12567/kademelitarife-ve-kist-uygulamasi-hakkinda-duyuru> internet sayfasında kamuoyuna yönelik bilgilendirme yapılmış olup, bu bilgilendirmede tarife değişikliği olan dönemlerde ve kademeli tarife uygulaması kapsamında yapılan faturalandırmaya ilişkin detaylara yer verilmiştir. Ayrıca, vatandaşlarımız EPDK'nın internet sayfasında yer alan fatura hesaplama modülü ile de fatura tutarını kontrol edebilmektedir.